

L 215 – L – 2

Second Year B.A. Examination, May/June 2009
(DE Revised SIM Scheme) (New)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – II) (Group – I)

Date : 28-5-2009

Max. Marks : 90

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

A. स्वप्नवासवदत्तम् ।

1. ಭಾಸನ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಾಮ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

8

Write an essay on the similarities found in Bhasa's plays.

ಅಥವಾ/OR

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

೧) ವಿದೂಷಕ: ।	೨) ಪ್ರವೇಶಕ: ।
೩) ಭರತವಾಕ್ಯಮ್ ।	೪) ಸಮಣಾನ್ ।

2. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

8

Translate and explain **any two** :

- ೧) परिहरतु भवान् नृपापवादं
 न परुषमाश्रमवासिषु प्रयोज्यम् ।
 नगरपरिभवान् विमोक्तुमेते
 वनमभिगम्य तपस्विनो वसन्ति ॥
- ೨) सविश्रमो ह्ययं भारः प्रसक्तस्तस्य तु श्रमः ।
 तस्मिन् सर्वमधीनं हि यत्राधीनो नराधिपः ॥
- ೩) पद्मावती बहुमता मम यद्यपि रूपशीलमाधुर्यैः ।
 वासवदत्ताबद्धं न तु तावन्मे मनो हरति ॥
- ೪) किं वक्ष्यतीति हृदयं परिशङ्कितं मे
 कन्या मयापहता न च रक्षिता सा ।
 भाग्यैश्चलैर्महदवाप्य गुणोपघातं
 पुत्रः पितुर्जनितरोष इवास्मि भीतः ॥

P.T.O.

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

9

Annotate **any three** :

- ೧) ಧೃಷ್ಟಮುತ್ಸಾರ್ಯತೆ ಸರ್ವಸ್ತಪೋವನಗತೋ ಜನಃ ।
- ೨) ನ ಹಿ ರೂಪಮೇವ, ವಾಗಪಿ ಖಲ್ವಸ್ಯಾ ಮಧುರಾ ।
- ೩) ಆರ್ಯಪುತ್ರಪಕ್ಷಪಾತೇನಾತಿಕ್ರಾಂತಃ ಸಮುದಾಚಾರಃ ।
- ೪) ಅಹೋ ಅಕರುಣಾಃ ಖಲ್ವೀಶ್ವರಾಃ ।
- ೬) ಯದಲ್ಪಃ ಸ್ನೇಹಃ, ಸಾ ಸ್ವಜನಂ ನ ಪರಿತ್ಯಜತಿ ।

B. ಚಂಪೂರಾಮಾಯಣಮ್ (ಸುಂದರಕಾಂಡಃ)

3. a) ಮಾರುತಿ ಮತ್ತು ರಾವಣರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

8

Describe the dialogue of Ravana and Maruti.

ಅಥವಾ/OR

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

೧) ಮಂದರಃ ।	೨) ರಾವಣವರ್ಣನಮ್ ।
೩) ಮೈನಾಕಃ ।	೪) ಭೋಜಕವಿಃ ।

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

8

Translate and explain **any two** :

- ೧) ತತೋ ಹನೂಮಾನ್ ದಶಕಂಠನೀತಾಂ
ಸೀತಾಂ ವಿಚೇತುಂ ಪಥಿ ಚಾರಣಾನಾಮ್ ।
ಮಹೇಂದ್ರಶೈಲಸ್ಯ ಖಗೇಂದ್ರವೇಗಃ
ಪ್ರಸ್ಥಾದುದಸ್ಥಾತ್ ಪವಮಾನವೇಗಃ ॥
- ೨) ಆವಿರ್ಬಭೂವ ಪೂರ್ವದ್ರಿಃ ಶೃಂಗೇ ಶೃಂಗಾರಜೀವಿತಮ್ ।
ತಮಸ್ತಮಾಲಕಾಂತಾರಕುಠಾರಃ ಶಶಲಾಂಜನಃ ॥
- ೩) ಜ್ಯೋತ್ಸನಾಂ ವಿನಾಪಿ ನಿವಸೇನ್ನಿಶಿ ಶೀತಭಾನು-
ಶ್ಚಾಯಾಂ ವಿನಾಪಿ ವಲಿಸೇದ್ವಿಸೇಶ್ವರಾಽಪಿ ।
ಏನಾಂ ವಿನಾ ರಘುಪತಿಃ ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಧೈರ್ಯ
ಸಪ್ರಾಣ ಏವ ವಸತೀತಿ ವಿಚಿತ್ರಮೇತತ್ ॥

- ೪) ಉಪಘನವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಪರೋಕ್ಷಭಾವಾತ್ -
 ಉಪೇತ್ಯ ಪೃಥ್ವೀಂ ಸುಚಿರಂ ಲುಠಂತ್ಯಾಃ ।
 ನಕ್ತಂಚರಸ್ತ್ರೀಮುಖಕರ್ಷಿತಾಯಾಃ
 ಸೀತಾಲತಾಯಾಸ್ತ್ರಿಜಟಾ ಜಟಾಽಭೂತ್ ।

c) ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

9

Annotate **any three** :

- ೧) ಸೌಮ್ಯ ವಿಶ್ರಮ್ಯ ಗಮ್ಯತಾಮ್ ।
 ೨) ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಸ್ಯ ಕ್ರಮಮೇವ ಚಕ್ರೇ ।
 ೩) ಲಕ್ಷಾಪ್ರವೇಶನವನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರಃ ।
 ೪) ನ್ಯಗ್ರೋಧದಲಸಂಲೀನಜನಾರ್ದನದಶಾಂ ದಧೌ ।
 ೫) ದುಃಸ್ವಪ್ನಮೇಕಂ ತ್ರಿಜಟಾ ಜಗಾದ ॥

4. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಢಾಂ ತ್ರಯಾಣಾಮೇವ ಟಿಪ್ಪಣಿಂ ಲಿಖತ :

12

- ೧) ಹನೂಮತಃ ಚಿಂತಾ ।
 ೨) ಸಿಂಹಿಕಾಢಾಃ ಸಂಹಾರಃ ।
 ೩) ಸೀತಾಢಾಃ ದರ್ಶನಮ್ ।
 ೪) ನಾಂದಿ ।
 ೫) ಯೌಗಾಂಧರಾಯಣಃ ।

C. ನಲೋಪಾಖ್ಯಾನಮ್ ।

5. ನಳದಮಯಾಂತಿಯರ ಪುನಃ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

12

Write about the re-union of Nala and Damayanti.

ಅಥವಾ/OR

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

- ೧) ಪಣದಿಃ ।
 ೨) ಬಾಹುಕಃ ।
 ೩) ದ್ವೃತಪ್ರಸಂಗಃ ।
 ೪) ದಮಯಂತಿ ।

D. Grammar and Translation

6. a) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡರ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ :

2

Correct the errors in **any two** :

೧) महाराजा आगच्छति ।

೨) शिवस्य नमः ।

೩) भवान् गच्छ ।

೪) चोरस्य भयम् ।

b) ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡರ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ :

2

Resolve **any two** :

೧) राजपुरुषः ।

೨) दाशरथिः ।

೩) रामलक्ष्मणभरतशत्रुघ्नाः ।

೪) यथाशक्ति ।

c) ಒಂದರ ಪ್ರಯೋಗ ಬದಲಿಸಿ :

2

Change the voice of **any one** :

೧) रामः फलं भक्षयति ।

೨) मारुतिना सीता दृश्यते ।

d) ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ :

10

Translate in to **Sanskrit** :

ಸತ್ಯವು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ನಡತೆಯಿರಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ನಡತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸತ್ಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ನಡತೆಯಿಲ್ಲದವರು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರರು. ಉತ್ತಮ ನಡತೆಯ ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲರ ನಂಬಿಕೆಗೂ, ಗೌರವಕ್ಕೂ ಅರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲಿ, ಆತನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮೊದಲು ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

I believe that truth is the highest of religions. Without truth there can be no good character. Therefore truth is essential to build a good character. Without good character, one cannot command respect from others. A good charactered man will be trusted and respected by all. In any position, he will be able to do his work properly. Therefore, let us first build up a good character.